

به نام خدا

۱) گزینه صحیح را انتخاب نمایید.

- کدام یک از اشکال زیر حاصل فرسایش کاوشی نیست؟

- الف. رگ ب. یاردانگ ج. دود کش جن د. برخان

- کدام گزینه در ارتباط با برخان صحیح نیست؟

- الف. برخان دو بازو در جهت مخالف باد دارد
 ج. برخان دو بازو در جهت باد دارد
 ب. برخان شکلی هلالی دارد
 د. برخان منفرد است

- کدام یک از اشکال زیر ناشی از فرسایش تراکمی در سواحل است؟

- الف. ستون سنگی دریایی ب. طاق دریایی ج. دماغه ماسه ای د. حفره های ساحلی

- حرکت مداوم از ویژگی های کدام یک از اشکال زیر است؟

- الف. رگ ب. یاردانگ ج. دود کش جن د. تپه های ماسه ای

۲) جاهای خالی را با کلمات/ عبارات مناسب تکمیل نمایید.

الف) باد..... عامل مهم فرسایش در مناطق خشک و بیابانی است.

ب) کلوت ها حاصل فرسایش..... بادی - آبی..... هستند و در مناطق خشک آمریکا، مصر، چین و ایران..... مشاهده می شوند.

پ) به طور کلی، سواحل را می توان به دو نوع سواحل..... پست و ماسه ای..... و صخره ای..... تقسیم کرد.

ت) نقشه های توپوگرافی، در جاهایی که منحنی های میزان از یکدیگر فاصله دارند، شیب زمین.... ملایم.... و در جاهایی که خیلی به هم

نزدیک می شوند، شیب زمین.... تند..... است. مُماس شدن منحنی های میزان روی نقشه، نشانه..... پرتگاه..... است.

ث) برای اینکه شکل پدیده ها و شیب آنها را تشخیص بدهیم، نیمرخ توپوگرافی..... را رسم می کنیم.

۳) به سوالات زیر به صورت کوتاه پاسخ دهید.

الف) برجسته ترین کلوتها در کدام بیابان ایران، جاذبه ای برای گردشگران به شمار می روند؟

در غرب بیابان لوت در منطقه شهداد در استان کرمان

ب) اشکال ناشی از فرسایش کاوشی و تراکمی در سواحل را نام ببرید.

کاوشی (در سواحل صخره ای): ستونهای سنگی دریایی، غارها و طاق های دریایی. تراکمی: باتلاق ها، جزایر مرجانی، دماغه ماسه ای

پ) نقشه توپوگرافی چیست؟

نقشه ای است که در آن، پستی ها و بلندی های زمین و میزان ارتفاع آنها نمایش داده می شود.

ت) منحنی میزان چیست؟

منحنی میزان خطی است که نقاطی را که ارتفاع یکسان دارند به یکدیگر وصل می کند.

ث) به وسیله منحنی های میزان چه عوارضی را می توان نمایش داد؟

برجستگی ها، فرورفتگی، دره، نوع و میزان شیب، پرتگاه و ...

ج) فاصله اعداد روی منحنی میزان های یک نقشه، نشان دهنده چیست؟

میزان اختلاف ارتفاع یک منحنی با منحنی قبلی و بعدی است.

۴) به سوالات زیر پاسخ کامل دهید.

الف) فرسایش تراکمی و کاوشی در بیابانها را مقایسه کنید.

فرسایش کاوشی بیشتر حاصل کنده شدن ذرات از یک مکان و انتقال آنها به مکان های دیگر است. در حالیکه فرسایش تراکمی حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان است.

ب) چرا فرسایش در بیابانها شدت دارد؟

به دلیل شرایط آب و هوایی خشک، وزش بادهای شدید، وجود خاک های نرم و فقر پوشش گیاهی

پ) نحوه پیدایش اشکال کاوشی زیر را توضیح دهید.

- دشت ریگی: زمانی که در بیابانها، باد، ماسه های ریز ببرد و قلوه سنگها باقی بماند، سنگ فرش بیابانی یا دشت ریگی ایجاد می شود.

- چاله های بادی: در نواحی دارای ماسه های ریز، و به ویژه فاقد پوشش گیاهی، باد ذرات را از محل خود جابه جا می کند و به تدریج حفره ها یا چاله هایی وسیع را پدید می آورد.

- یاردانگ: طی میلیون ها سال، باد شیارهایی موازی و U شکل در رسوبات نرم به جامانده از دریاچه های قدیم ایجاد می کند، به تدریج بخش نرم را با خود می برد و بخش های سخت تر باقی می ماند که کلوت یا یاردانگ را شکل می دهند.

- ستون سنگی: گاهی باد مواد نرمی را که در زیر یا لبه تخته سنگ ها قرار گرفته اند تخریب می کند و با خود می برد و بخش های سخت و مقاوم را باقی می گذارد. به این ترتیب ستون های سنگی یا هود ایجاد می شوند.

ت) شبه جزیره میان کاله در گلستان چگونه شکل گرفته است؟

این شبه جزیره نوعی زبانه ماسه ای است که در اثر فرسایش تراکمی یا رسوبگذاری مواد در ساحل دریای خزر ایجاد شده است.

ث) تپه های ماسه ای یا تلماسه چگونه شکل می گیرند؟

ماسه هایی که به وسیله باد در سطح زمین حرکت می کنند، اگر به موانعی مثل گیاهان و بوته های خار یا قطعات سنگ و نظایر آن برخورد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد در منطقه کاهش یابد، روی هم انباشته می شوند و تپه های ماسه ای را شکل می دهند.